

WYDZIAŁ MEDYCZNY

KARTA PRZEDMIOTU**Nazwa przedmiotu w języku polskim:** CHOROBY WEWNĘTRZNE - GASTROENTEROLOGIA**Nazwa przedmiotu w języku angielskim:** INTERNAL MEDICINE - GASTROENTEROLOGY**Kierunek studiów (jeśli dotyczy):** lekarski**Specjalność (jeśli dotyczy):** n/d**Poziom i forma studiów:** I / II stopień / jednolite studia magisterskie*, stacjonarna / niestacjonarna***Rodzaj przedmiotu:** obowiązkowy / wybieralny / ogólnouczelniany ***Kod przedmiotu:****Grupa kursów:** TAK / NIE*

	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium
Liczba godzin zajęć zorganizowanych w Uczelni (ZZU)	15	15			
Liczba godzin całkowitego nakładu pracy studenta (CNPS)	25	25			
Forma zaliczenia	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*
Dla grupy kursów zaznaczyć kurs końcowy (X)	X				
Liczba punktów ECTS	2				
w tym liczba punktów odpowiadająca zajęciom o charakterze praktycznym (P)		1			
w tym liczba punktów ECTS odpowiadająca zajęciom wymagającym bezpośredniego udziału nauczycieli lub innych osób prowadzących zajęcia (BU)	0,6	0,6			

*niepotrzebne skreślić

Forma ćwiczeń - przy łóżku pacjenta 15h

WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH

1. Znajomość zagadnień z zakresu anatomii, fizjologii, patomorfologii, patofizjologii.
2. Umiejętność przeprowadzenia właściwego badania podmiotowego i przedmiotowego – wywiad i badanie fizykalne.
3. Umiejętność interpretacji podstawowych badań laboratoryjnych i obrazowych.
4. Umiejętność pracy zespołowej i korzystania z materiałów źródłowych.

CELE PRZEDMIOTU

1. Przygotowanie studenta do diagnozowania, leczenia i profilaktyki chorób układu pokarmowego zgodnie z obowiązującymi standardami i najnowszą wiedzą medyczną.
2. Ukształtowanie postaw etycznych zgodnych z Kodeksem Etyki Lekarskiej, otwartych na potrzeby pacjentów i ich rodzin.
3. Kształtowanie otwartej postawy na zdobywanie wiedzy medycznej, wdrożenie do ciągłego samokształcenia, umiejętności pogłębiania wiedzy i umiejętności medycznych.

PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Z zakresu wiedzy absolwent zna i rozumie:

1. **W.1.2** objawy i przebieg chorób;
2. **W.1.3** sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego właściwe dla określonych stanów chorobowych;
3. **E.W1** uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób;
4. **E.W7** przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wewnętrznych występujących u osób dorosłych oraz ich powikłań:
 - 1) chorób układu krążenia, w tym choroby niedokrwiennej serca, wad serca, chorób wsierdza, mięśnia serca, osierdza, niewydolności serca (ostrej i przewlekłej), chorób naczyń tętniczych i żylnych, nadciśnienia tętniczego – pierwotnego i wtórnego, nadciśnienia płucnego,
 - 2) chorób układu oddechowego, w tym chorób dróg oddechowych, przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, astmy oskrzelowej, rozstrzenia oskrzeli, mukowiscydozy, zakażeń układu oddechowego, chorób śródmiąższowych płuc, opłucnej, śródpiersia, obturacyjnego i centralnego bezdechu sennego, niewydolności oddechowej (ostrej i przewlekłej), nowotworów układu oddechowego,
 - 3) chorób układu pokarmowego, w tym chorób jamy ustnej, przełyku, żołądka dwunastnicy, jelit, trzustki, wątroby, dróg żółciowych i pęcherzyka żółciowego,
 - 4) chorób układu wydzielania wewnętrznego, w tym chorób podwzgórza i przysadki, tarczycy, przytarczyc, kory i rdzenia nadnerczy, jajników i jąder oraz guzów neuroendokrynych, zespołów wielogruzołowych, różnych typów cukrzycy i zespołu metabolicznego – hipoglikemii, otyłości, dyslipidemii,
 - 5) chorób nerek i dróg moczowych, w tym ostrych i przewlekłych niewydolności nerek, chorób kłębuszków nerkowych i śródmiąższowych nerek, torbieli nerek, kamicy nerkowej, zakażeń

układu moczowego, nowotworów układu moczowego, w szczególności pęcherza moczowego i nerki,

- 6) chorób układu krwiotwórczego, w tym aplazji szpiku, niedokrwistości, granulocytopenii i agranulocytozy, małopłytkowości, białaczek ostrych, nowotworów mieloproliferacyjnych i mielodysplastyczno- -mieloproliferacyjnych, zespołów mielodysplastycznych, nowotworów zdojrzałych limfocytów B i T, skaz krwotocznych, trombofilii, stanów bezpośredniego zagrożenia życia w hematologii, zaburzeń krwi w chorobach innych narządów,
- 7) chorób reumatycznych, w tym chorób układowych tkanki łącznej, układowych zapaleń naczyń, zapaleń stawów z zajęciem kręgosłupa, chorób metabolicznych kości, w szczególności osteoporozy i choroby zwyrodnieniowej stawów, dny moczanowej,
- 8) chorób alergicznych, w tym anafilaksji i wstrząsu anafilaktycznego oraz obrzęku;
- 9) zaburzeń wodno-elektrolitowych i kwasowo-zasadowych: stanów odwodnienia, stanów przewodnienia, zaburzeń gospodarki elektrolitowej, kwasicy i zasadowicy;
5. **E.W32** podstawowe zagadnienia profilaktyki oraz zasady postępowania w przypadku ekspozycji zawodowej na czynniki niebezpieczne i szkodliwe;
6. **E.W37** przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach dziedzicznych;

Z zakresu umiejętności absolwent potrafi:

1. **E.U1** przeprowadzać wywiad lekarski z pacjentem dorosłym;
2. **E.U3** przeprowadzać pełne i ukierunkowane badanie fizykalne pacjenta dorosłego;
3. **E.U6** przeprowadzać orientacyjne badanie słuchu i pola widzenia oraz badanie;
4. **E.U7** oceniać stan ogólny, stan przytomności i świadomości pacjenta;
5. **E.U12** przeprowadzać diagnostykę różnicową najczęstszych chorób osób dorosłych i dzieci;
6. **E.U13** oceniać i opisywać stan somatyczny oraz psychiczny pacjenta;
7. **E.U14** rozpoznawać stany bezpośredniego zagrożenia życia;
8. **E.U15** rozpoznawać stan po spożyciu alkoholu, narkotyków i innych używek;
9. **E.U16** planować postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne;
10. **E.U29** wykonywać podstawowe procedury i zabiegi medyczne w tym:
 - 1) pomiar temperatury ciała (powierzchnowej oraz głębokiej), pomiar tętna, nieinwazyjny pomiar ciśnienia tętniczego,
 - 2) monitorowanie parametrów życiowych przy pomocy kardiomonitora, pulsoksymetrię,
 - 3) badanie spirometryczne, leczenie tlenem, wentylację wspomaganą i zastępczą, wprowadzenie rurki ustno-gardłowej,
 - 4) wstrzyknięcia dożylna, domięśniowe i podskórne, kaniulację żył obwodowych, pobieranie obwodowej krwi żyłnej, pobieranie krwi na posiew, pobieranie krwi tętniczej, pobieranie arterializowanej krwi włóścikowej,
 - 5) pobieranie wymazów z nosa, gardła i skóry,
 - 6) cewnikowanie pęcherza moczowego u kobiet i mężczyzn,
 - 7) zgłębnikowanie żołądka, płukanie żołądka, enemę,
 - 8) standardowy elektrokardiogram spoczynkowy wraz z interpretacją, kardiowersję elektryczną i defibrylację serca,
 - 9) proste testy paskowe i pomiar stężenia glukozy we krwi;
11. **E.U30**. asystować przy przeprowadzaniu następujących procedur i zabiegów medycznych:
 - 1) przetaczaniu preparatów krwi i krwiopochodnych,
 - 2) drenażu jamy opłucnowej,
 - 3) nakłuciu worka osierdziowego,
 - 4) nakłuciu jamy otrzewnowej,

- 5) nakłuciu lędźwiowym,
- 6) biopsji cienkoigłowej,
- 7) testach naskórkowych, próbach śródskórnych i skaryfikacyjnych oraz interpretować ich wyniki;
12. **E.U32** planować konsultacje specjalistyczne;
13. **E.U35** oceniać odleżyny i stosować odpowiednie opatrunki;
14. **E.U36** postępować w przypadku urazów (zakładać opatrunek lub unieruchomienie, zaopatrywać i zszywać ranę);
15. **E.U37** rozpoznać agonię pacjenta i stwierdzić jego zgon;
16. **E.U38** prowadzić dokumentację medyczną pacjenta.

Z zakresu kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

1. **K.1.2** kierowania się dobrem pacjenta;
2. **K.1.4** podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby;
3. **K.1.7** korzystania z obiektywnych źródeł informacji;
4. **K.1.8** formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji;
5. **K.1.9** wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;
6. **K.1.11** przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.

TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć - wykład		Liczba godzin
Wyk 1	Nieswoiste choroby zapalne jelit i inne choroby górnego i dolnego odcinka przewodu pokarmowego	4
Wyk 2	Choroby wątroby, dróg żółciowych i trzustki	6
Wyk 3	Podstawy leczenia żywieniowego, dojelitowego i pozajelitowego i zaburzenia wchłaniania	2
Wyk 4	Diagnostyka endoskopowa i ultrasonograficzna	1
Wyk 5	Zaburzenia motoryki przewodu pokarmowego i choroby czynnościowe	2
Suma godzin		15

Forma zajęć – ćwiczenia - zajęcia przy łóżku pacjenta (PŁP)		Liczba godzin
Ćw1	Badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta	2
Ćw2	Zaplanowanie badań laboratoryjnych, obrazowych i endoskopowych	2
Ćw3	Interpretacja badań laboratoryjnych, obradowych i endoskopowych	6
Ćw4	Zaproponowanie stosownej do rozpoznania farmakoterapii i postępowania dietetycznego	3
Ćw5	Przeprowadzanie rozmowy z pacjentem i rodziną o stanie zdrowia, proponowanej terapii i dalszym postępowaniu	2
Suma godzin		15

STOSOWANE NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

N1 Wykład użyciu technik audiowizualnych.

N2 Uczestnictwo i samodzielne wykonaniu badania ultrasonograficznego jamy brzusznej.

N3 Obserwacja badań endoskopowych i biopsji wykonywanych przez specjalistów wraz z interpretacją badania.

OCENA OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Oceny (F – formująca (w trakcie semestru), P – podsumowująca (na koniec semestru))	Numer efektu uczenia się	Sposób oceny osiągnięcia efektu uczenia się
F1	W.1.2, W.1.3, E.W1, E.W7, E.W32, E.W.37, E.U1, E.U3, E.U6, E.U7, E.U12, E.U13, E.U14, E.U15, E.U16, E.U29, E.U32, E.U35, E.U36, E.U37, E.U38, K.1.2, K.1.4, K.1.7, K.1.8, K.1.9, K.1.11	Ustne sprawdzenie wiedzy studenta i jego przygotowanie do zajęć
F2	W.1.2, W.1.3, E.W1, E.W7, E.W32, E.W.37, E.U1, E.U3, E.U6, E.U7, E.U12, E.U13, E.U14, E.U15, E.U16, E.U29, E.U32, E.U35, E.U36, E.U37, E.U38, K.1.2, K.1.4, K.1.7, K.1.8, K.1.9, K.1.11	Test otwarty po odbyciu Lab3.
F3	Sprawdzenie wszystkich elementów wiedzy, kompetencji i umiejętności objętych sylabusem	Przykładowe sprawdzenie umiejętności odczytu i interpretacji badań laboratoryjnych, obrazowych i endoskopowych po Lab4.
P Kolokwium podsumowujące obejmujące materiał objęty kursem i kontrola arkuszy obserwacji prowadzonych przez studentów		

LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. *Gastroenterologia*, tom I, II – Wielka Interna, Andrzej Dąbrowski, Wydawca: Medical Tribune Polska, 2019

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. *Gastroenterologia - Przewodnik ekspertów Mount Sinai*, Bruce E. Sands, Czelej, 2018

2. *Gastroenterologia, hepatologia i endoskopia*, Norton J. Greenberger, Czelej, 2013

OPIEKUN PRZEDMIOTU I OSOBY PROWADZĄCE

Opiekun przedmiotu: dr n. med. Konrad Leśniakowski, e-mail: konradlesniakowski@op.pl i klesniakowski@szpital.wroc.pl

Zespół dydaktyczny (max. 2 osoby): lek. med. Beata Galińska, lek. med. Paweł Iwanicki